

کارآیی استراتژی DOTS در میزان بهبودی و یا شکست درمان بیماران مبتلا به سل ریوی

دکتر عبدا.. عباسی*^۱، دکتر محسن اعرابی^۲

چکیده

مقدمه و هدف: در جهان حدود ۱/۳ میلیارد نفر به میکروب سل آلوده‌اند. ارتباط تنگاتنگی بین کیفیت برنامه درمانی سل و میزان مقاومت به داروها وجود دارد. افزایش شیوع مجدد سل و نیز افزایش موارد سل مقاوم به چند دارو، سازمان بهداشت جهانی را بر آن داشت تا درمان استاندارد کوتاه مدت تحت نظارت مستقیم یا راهکار DOTS را پیشنهاد نماید. این پژوهش یک مطالعه کوهورت می‌باشد که به منظور بررسی یافته‌های اپیدمیولوژیک، بالینی و کارآیی استراتژی DOTS در ایجاد بهبودی و جلوگیری از شکست درمان در مسلولین مناطق روستایی (DOTS اجرا می‌شود) و مناطق شهری بدون اجرای برنامه DOTS، در شهرستان گرگان انجام شده است.

مواد و روش‌ها: کلیه بیماران مبتلا به سل (New Case) که اسمیر خلط آنان با روش رنگ‌آمیزی زیل‌نلسون تشخیص داده شد وارد مطالعه گردید. مجموع افراد تحت مطالعه ۲۶۰ بیمار اسمیر مثبت بود که از مهرماه سال ۱۳۷۷ به مدت دو سال مورد بررسی قرار گرفتند. انتخاب روش درمانی بر اساس پروتکل کشوری که اجرای استراتژی DOTS در روستا اجباری و در شهر اختیاری است، صورت گرفت. برای آنالیز آماری داده‌ها از آزمون دقیق فیشر و نرم‌افزار آماری SPSS استفاده شد. یافته‌ها: میزان شکست درمان در گروه درمان با نظارت مستقیم در ابتدای ماه پنجم درمان ۱/۷ درصد بود در حالی که در گروه دوم ۷/۳ درصد بود. رابطه بین روش درمانی و شکست درمانی معنی‌دار بود ($P < 0/05$). نتیجه‌گیری: نتایج حاصل شده حاکی از آن است که راهکار DOTS میزان موفقیت درمان را به طور چشمگیری افزایش می‌دهد.

واژه‌های کلیدی: سل، DOTS، شکست درمان، میزان بهبودی

* ۱- استادیار گروه عفونی دانشگاه علوم پزشکی گرگان، نشانی: گرگان، ابتدای جاده شتصتکلا، دانشگاه علوم پزشکی گرگان (بنیاد فلسفی)

معاونت آموزشی دانشگاه، تلفن: ۰۱۷۱-۴۴۲۱۶۶۱، پست الکترونیک: abdolbas@yahoo.com

۲- پزشک عمومی و MPH مرکز بهداشت استان گلستان